

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/87/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414203356
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Potocký
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414203356.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Františka Potockého a členiek senátu JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: Bc. O. J., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, E., a otca: O. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX, E., prechodne bytom O. XXX/XX, Y., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/78/2014-82 zo dňa 02. októbra 2014, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu vo výrokoch o výživnom mení tak, že:

- otec maloletého O. J., nar. XX.XX.XXXX, je povinný prispievať na výživu maloletého O. J., nar. XX.XX.XXXX, sumou 130 eur mesačne, a to od 30.06.2014 do 01.10.2014 vrátane,
- zameškané výživné za obdobie od 30.06.2014 do 01.10.2014 vrátane vo výške 91,96 eur je otec maloletého povinný zaplatiť k rukám matky maloletého do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,
- vo zvyšnej časti návrh matky maloletého na určenie výživného zamietla.

Výrok rozsudku okresného súdu, ktorým súd konanie v časti o zverenie mal. O. J. do osobnej starostlivosti matky zastavil, zostáva nedotknutý.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom č. k. 2P/78/2014-82 zo dňa 02.10.2014 uložil otcovi O. J., nar. XX.XX.XXXX, povinnosť platiť na výživu mal. O. J., nar. XX.XX.XXXX, sumou 190 eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, a to od 01.07.2014 do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Zameškané výživné od 01.07.2014 do 28.08.2014 v sume 180 eur uložil otcovi povinnosť zaplatiť matke jednorazovo do 30 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti návrh matky zamietol. Konanie v časti o zverenie mal. O. do osobnej starostlivosti matky zastavil. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení uviedol, že návrhom podaným dňa 30.06.2014 matka maloletého žiadala, aby súd zveril mal. O. do jej osobnej starostlivosti a otcovi maloletého určil vyživovaciu povinnosť vo výške 200 eur mesačne s odôvodnením, že s otcom maloletého nežijú v spoločnej domácnosti, otec maloletého od februára 2014 prispieva na výživu syna sumou 100 eur mesačne, čo považuje za nízku sumu, nakoľko syn navštevuje futbalový a turistický krúžok a krúžok slovenského jazyka, z ktorého dôvodu sú jeho potreby vyššie.

Nakoľko matka v priebehu konania zobrala návrh v časti o zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti späť, súd konanie v tejto časti podľa § 96 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zastavil.

Súd vykonaným dokazovaním zistil, že otec maloletého opustil spoločnú domácnosť vo februári 2014, kedy sa presťahoval k svojej priateľke. Na výživu syna prispieva pravidelne po 100 eur mesačne. Maloletý je vo veku necelých 13 rokov, nastupuje do 7. ročníka základnej školy. V súvislosti so školskou dochádzkou má cestovné výdavky v priemere 20,- eur mesačne, navštevuje krúžok v Dolnom Kubíne, za ktorý matka hradí poplatok 15,- eur mesačne, platí mu poistné vo výške 11,98 eur mesačne. Matka je zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 585,13 eur, vrátane daňového bonusu na jedno dieťa v sume 21,41 eur, poberá prídavky vo výške 23,52 eur mesačne. Žije so synom a dvoma plnoletými dcérami v rodinnom dome. Výdavky domácnosti predstavujú mesačné platby za plyn 94,- eur, elektriku 58,50 eur, vodu 15,- eur. Rodinný dom, v ktorom žijú bol zaťažený spoločným úverom, ktorého splácanie prevzala dcéra S., avšak tento v reáli spláca matka vo výške 315,45 eur mesačne. Tiež vyplatila otcovi 7.000,- eur, ktoré predstavovali investované peniaze do spoločného rodinného domu, ktoré mali byť jeho výlučným vlastníctvom, za ktorým účelom si zobrala úver, ktorý spláca v mesačných splátkach po 105,08 eur. Matka má cestovné výdavky do zamestnania v priemere 30,- eur mesačne, výdavky za telefón, aj pre syna O.. Otec je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 880,94 eur. Žije s priateľkou a jej deťmi v rodinnom dome, spoločne sa podieľajú na finančných výdavkoch spojených s bývaním. Otec má cestovné výdavky spojené s dochádzkou do práce vo výške 70,- eur mesačne. Za telefón hradí okolo 20,- eur, spláca peňažnú kartu v splátkach po 14,- eur mesačne.

Zhodnotiac potreby maloletého a príjem otca súd aplikujúc ustanovenia § 65, § 75 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) určil výživné na maloletého vo výške 190 eur mesačne, čo považuje za primeranú výšku pomerom na strane povinného otca, ktorého príjem je v porovnaní s matkou podstatne vyšší a takto určené výživné je otec schopný po úhrade nevyhnutných životných nákladov na syna platiť. Určené výživné z príjmu otca predstavuje 21 %. Súd rozhodol o vyživovacej povinnosti otca odo dňa 01.07.2014 do vyhlásenia rozsudku o rozvođe manželstva dňa 28.08.2014, pričom zameškané výživné za toto obdobie predstavuje sumu 180,- eur, ktorú je otec povinný zaplatiť matke maloletého jednorazovo do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky, ktorá žiadala výživné vo výške 250 eur mesačne, zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Proti tomuto rozsudku v časti výživného podal odvolanie otec maloletého, ktorý navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a výživné určiť vo výške 100 eur mesačne.

V dôvodoch odvolania uviedol, že záver súdu a sumarizácia skutkového stavu sú v rozpore s vykonaným dokazovaním a odporujú tomu, čo bolo zistené vo vzťahu k potrebám maloletého a schopnostiam a možnostiam povinného. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, neúplne zistil skutkový stav a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Súd pri hodnotení dôkazov vychádzal z toho, že súčasťou nákladov matky sú náklady spojené s prevádzkou jej domácnosti, a to i napriek tomu, že s matkou v spoločnej domácnosti žijú ďalšie dve dospelé osoby, ktoré sa musia podieľať na úhrade týchto nákladov. Rovnako hypotekárny úver nie je úverom matky, pričom zo splátky úveru 315,- eur je časť vo výške 80,- eur poukazovaná späť ako príspevok/štátna dotácia. Na jeho strane pritom súd nezohľadnil žiadne z preukázaných výdavkov na bývanie. Pri odpočítaní nevyhnutných životných nákladov je pritom v mínuse už aj pri platení doterajšieho výživného, takže zvýšenie na 190 eur je pre neho likvidačné.

V konaní boli preukázané náklady maloletého len vo výške 72,- eur, pričom súd zohľadnil náklady na dochádzku do školy či krúžky, avšak nakoľko sa jedná o určenie výživného na obdobie júl a august 2014, nie je dôvodné ich zohľadňovať. Má tiež vedomosť, že syn už futbalový krúžok nenavštevuje.

Súd nesprávne vyhodnotil aj zárobokové pomery matky, keď vychádzal zo zistenia, že jej priemerný čistý príjem je 585,13 eur. Súd však nezohľadnil neodôvodnené zníženie príjmu, keď z predloženého výpisu z účtu je zrejmé, že príjem matky bol dlhodobo vyšší, pričom v priemere predstavoval 654,- eur. V júli mala bývalá manželka mzdu vo výške 636,88 eur a v auguste 664,02 eur.

Pokiaľ ide o úver 7.000,- eur na vyplatenie BSM, manželke nechal rodinný dom s kompletným zariadením, pričom uvedená suma predstavuje len zlomok jeho nároku. Pri refinancovaní úveru vznikol rozdiel medzi zostatkom starej hypotéky a predajnou cenou vo výške 2.170,- eur, ktorý bol poukázaný na účet, s ktorým disponuje jeho bývalá manželka, a teda súčasťou jej príjmu mala byť aj táto suma, ktorú súd nezohľadnil.

Jeho základné pravidelné náklady spojené s bývaním sú hypotéka 22,16 eur, elektrina 69,50 eur, voda 10,- eur, internet 7,- eur, náklady na uhlie cca 100,- eur mesačne. V spoločnej domácnosti žije s priateľkou, ktorá má v starostlivosti dve maloleté deti, prispieva jej mesačne na jej účet, z ktorého sa hradia spoločné náklady, a to vo výške 300,- eur. Na cestovné minie 70,- eur, spláca kartu Quatro 14,- eur, náklady na telefón 20,- eur, údržba auta 50,- eur. Od septembra 2014 má nižšiu mzdu z dôvodu krátenia prémie, pričom príjem sa mu znížil o cca 60,- eur v hrubom mesačne, a to po dobu min. 6 mesiacov. Za posledné mesiace jeho výdavky presahujú jeho príjmy, pričom uvedené výdavky nemožno hodnotiť ako nadštandardné. Zabezpečuje len základné vybavenie, prevádzku a údržbu auta a domu. Uvedomuje si situáciu odporukyne, aj potreby ich syna, ale jeho schopnosti a možnosti a aktuálna situácia neumožňujú poskytnúť synovi viac než doteraz hradených 100 eur mesačne, ktorá suma podľa neho dostatočne pokrýva odôvodnené potreby syna.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca maloletého nesúhlasila s tvrdeniami otca maloletého. V súvislosti s príjmom uviedla, že v roku 2013 pracovala v trojzmennej prevádzke, takže mala príplatky za prácu v noci, víkendy a sviatky. Od novembra 2013 pracuje len na jednu zmenu, teda sa jej príjem znížil. Cestovné náklady otca podľa nej nie sú 70,- eur, nakoľko do práce chodí spolu s priateľkou a vozí i ďalšie kolegyne, ktoré mu za cestu platia. Pokiaľ poukazoval na náklady na hypotéku, táto je jeho priateľky. Skutočnosť, že v posudzovanom prípade išlo o výživné na prázdninové mesiace nemá na výživné vplyv, nakoľko výživné na prázdninové mesiace sa osobitne neurčuje.

Kolíznym opatrovníkom dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vymedzenom v ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho v napadnutej časti bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. za použitia § 156 ods. 3 O. s. p.) podľa § 220 O. s. p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého je čiastočne dôvodné.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaného dokazovania dospel i k správnym skutkovým zisteniam, ale jeho právne závery podľa odvolacieho súdu dôsledne nevychádzajú z ust. § 62 ods. 2, § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Z ustanovenia § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine vyplýva, že plniť si vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom je zákonnou povinnosťou každého rodiča, a ak si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

Okresný súd posudzujúc rozhodujúce kritéria pre určenie výživného (odôvodnené potreby dieťaťa a možnosti a schopnosti jeho rodičov) vykonal v tomto smere dostatočné dokazovanie a skutkový stav zistil úplne a správne. Nevyvodil však z neho správny právny záver, pokiaľ ide o výšku určeného výživného. Výživné určené okresným súdom vo výške 190 eur je podľa odvolacieho súdu neprimerané veku dieťaťa a jeho odôvodneným potrebám, keď vo vzťahu k maloletému neboli tvrdené ani preukázané iné ako bežné výdavky, napr. v súvislosti so zdravotným stavom maloletého, na ktoré by bolo opodstatnené prihliadnuť.

Pokiaľ ide o jednotlivé odvolacie námietky otca maloletého, čiastočne dôvodnou je námietka, že okresný súd nie úplne dôsledne prihliadol na rozsah odôvodnených potrieb maloletého. Nemožno sa však stotožniť s tvrdením otca, že výdavky na odôvodnené potreby maloletého predstavujú len cca 75 eur mesačne. Uvedené výdavky predstavujú len výdavky na cestovné, stravu v škole, krúžky. Nemožno však opomenúť ďalšie nesporné nevyhnutné výdavky, ako sú výdavky na stravu (mimo školskej jedálne),

hygienu, odievanie, zdravotnú starostlivosť. Vo vzťahu k uvedeným výdavkom, ktoré nie je vždy možné konkrétne vyčíslieť, je možné vychádzať i z verejných štatistík v danej oblasti (napr. štatistik Štatistického úradu SR), či všeobecne známych skutočností. Vo všeobecnosti výdavky na stravu predstavujú sumu cca 70,- eur, odievanie a obuv 20,- eur, zdravie 10,- eur. K uvedeným výdavkom je potrebné pripočítať matkou maloletého vyčíslené výdavky na cestovné 20,- eur, krúžky 15,- eur, telefón. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň poukazuje na to, že výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a zdravý vývoj dieťaťa (kultúrne, rekreačné potreby a pod.). Vzhľadom na uvedené súd pri určení výšky výživného stanovil vyživovaciú povinnosť otca vo výške 130,- eur, prihliadnuc na to, že matka maloletého si svoju vyživovaciú povinnosť plní aj osobnou starostlivosťou o maloletého (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine).

Pokiaľ ide o ďalšiu odvoláciu námietku otca, že súd nezohľadnil jeho výdavky na bývanie, táto nie je dôvodná. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prihliadal i na výdavky otca na bývanie, na ktorých sa podieľa spoločne so svojou priateľkou. Rovnako nedôvodná je i námietka otca vo vzťahu k hypotekárnemu úveru, ktorý spláca matka maloletého s poukazom na to, že nejde o úver matky, ale dcéry, hoci na druhej strane v rámci majetkových pomerov poukazoval na to, že bývalej manželke zanechal kompletne zariadený dom, a to i napriek tomu, že tento (rovnako ako hypotekárny úver) patrí ich dcére. Nemožno pritom opomenúť skutočnosť, že otec maloletého medzi svojimi výdavkami rovnako uviedol úver, ktorý nebol poskytnutý jemu, ale jeho priateľke, a teda i u neho ide o neodôvodnený výdavok. Pokiaľ otec maloletého ďalej poukazoval na to, že na nákladoch domácnosti matky maloletého sa majú podieľať i ostatné spolubývajúce osoby (dcéry), rovnaká situácia je na jeho strane, keď jeho podiel na výdavkoch domácnosti, v ktorej v súčasnosti žije, je rovnako limitovaný počtom osôb žijúcich v dome a pri počte 4 osôb domácnosti (otec maloletého, jeho priateľka a jej dve deti) by mal predstavovať len 1, keďže otec maloletého nemá žiadnu vyživovaciú povinnosť ani voči svojej priateľke ani voči jej dvom deťom.

Pokiaľ ide o príjem matky maloletého, okresný súd správne vychádzal z aktuálneho príjmu matky maloletého, keď nebol dôvod vychádzať z príjmu matky maloletého v roku 2013. V konaní pritom nebolo zistené, že by sa matka svojvoľne, bez vážneho dôvodu vzdala lepšieho príjmu. Tu odvolací súd len poznamenáva, že okresný súd nesprávne uviedol priemerný mesačný čistý príjem matky 585,13 eur vrátane daňového bonusu, keď z potvrdenia o príjme matky vyplýva, že príjem 585,13 eur je bez daňového bonusu, ktorý je 21,41 eur mesačne. Priemerný mesačný čistý príjem matky vrátane daňového bonusu tak predstavuje sumu 606,54 eur, ktorá skutočnosť však nemá vplyv na to, že príjem otca je podstatne vyšší.

Na základe uvedeného odvolací súd vyhovel odvolaniu otca maloletého sčasti a rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 130 eur mesačne, a to odo dňa podania návrhu, t. j. od 30.06.2014 do 01.10.2014, keďže dňa 02.10.2014 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 8P/52/2014-60 zo dňa 28.08.2014 vo výroku, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, a ktorým rozsudkom v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/85/2014-114 zo dňa 13.11.2014 bolo určené výživné na maloletého na čas po rozvode.

Vychádzajúc z výšky výživného 130 eur mesačne a výšky výživného, ktoré otec hradil vo výške 100 eur mesačne potom zameškané výživné za obdobie od 30.06.2014 do 01.10.2014, t. j. za 3 mesiace (júl až september 2014), 1 deň v júni 2014 (30.06.2014) a 1 deň v októbri 2014 (01.10.2014) predstavuje sumu 91,96 €.

Otec platil výživné vo výške 100,- eur mesačne, teda za obdobie od 30.06.2014 do 01.10.2014 predstavuje zaplatené výživné sumu 3,33 € (ako pomerná časť pripadajúca na deň v mesiaci jún 2014 [100 €/30 dní]) + 300 € (3 x 100 € za obdobie júl 2014 až september 2014) + 3,23 € (ako pomerná časť pripadajúca na deň v mesiaci október [100 €/31 dní]) = 306,56 €. Mal platiť 130 € mesačne, teda od 30.06.2014 do 01.10.2014 vo výške 4,33 € (ako pomernú časť v mesiaci jún 2014 [130 €/30 dní]) + 390 € za mesiace júl 2014 až september 2014 (3 x 130 €) + 4,19 € (ako pomernú časť za jeden deň v októbri 2014 [130 €/31 dní]) = 398,52 €. Rozdiel medzi zaplateným výživným a výživným, ktoré malo byť zaplatené potom predstavuje sumu 91,96 eur (398,52 € - 306,56 €), ktorú je otec maloletého povinný zaplatiť k rukám matky maloletého v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Pokiaľ matka maloletého žiadala určiť výživné vo väčšom rozsahu ako bol priznaný, odvolací súd jej návrh vo zvyšku zamietol.

Výrok rozsudku okresného súdu, ktorým súd konanie v časti o zverenie mal. O. J. do osobnej starostlivosti matky zastavil, zostal týmto rozsudkom nedotknutý, nakoľko nebol odvolaním napadnutý.

Postupom podľa § 224 ods. 1, 2, § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. odvolací súd zároveň nanovo rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko v prejednávanej veci išlo o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktoré možno začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím súdom hlasovaním v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.